

Maa-ainesluvan ja ympäristöluvan yhteiskäsittelypäätös, Perhon kunta, Nielupuro 17:63**Ymp § 27 19.06.2024**

146/11.01.00.05/2024

Valmistelija*Rakennustarkastaja Jyri Harju, p. 040 848 8243 tai jyri.harju@perho.com***ASIA**

Maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukainen päätös koskien yhteistä maa-aines- ja ympäristölupahakemusta kalliokiviaineksen ottamiseen, kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaukseen.

Toimintaa haetaan aloitettavaksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta ympäristönsuojelulain 199 §:n ja maa-aineslain 21 §:n mukaisesti.

HAKIJA

Perhon kunta
Keskustie 2
69950 Perho

Yhteyshenkilö: Alpo Anisimaa, p. 040 0510 706, alpo.anisimaa@perho.com

MAANOMISTAJA

Hakija on maanomistaja.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-ainesten ottaminen on luvanvaraista maa-aineslain 4 §:n perusteella.

Maa-aineslaki, muutos (424/2015 4 a §): Maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain (527/2014) mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Ympäristönsuojelulaki 27 § ja liite 1 taulukko 2:

- kohta 7 c) (kivenlouhimo tai sellainen muu kuin maarakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää),
- kohta 7 e) (kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää)
- kohta 13 f) (muu kuin taulukon 2 kohdissa 13 a, b ja e tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitospaikkaa).

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomaisen maa-aineslain 7 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen kohdan 6 a) ja b) sekä 12) b) mukaan. Perhon kunnan hallintosäännön mukaan ympäristönsuojelulain mukaisena kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

ASIAN VIREILLETULO JA SOVELLETTAVA LAINSÄÄDÄNTÖ

Asia on tullut vireille Perhon kunnan ympäristölautakunnalle 24.4.2024 jätetyllä hakemuksella. Hakemusta käsiteltäessä sovelletaan hakemuksen vireilletulo hetkellä voimassa ollutta lainsäädäntöä.

AIKAISEMMAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Hakemuksen mukaisella alueella on jo ennestään ollut kalliokiviaineksen ottamistoimintaa. Alueella on ollut Perhon ympäristölautakunnan 31.8.2010 41 § myöntämä 8000 k-m³ kalliokiviaineksen ottamislupa.

Nyt kyseessä oleva ympäristö- ja maa-ainesluvan yhteishakemuksen mukainen ottamisalue sijoittuu jo olemassa olevalle louhosalueelle siten, että nykyistä louhosta syvennetään ja laajennetaan kaakkois- ja luonteissuunnassa.

Alueella ei ole asemakaavaa. Alue sijoittuu kaavoituksessa olevalle Kokkonevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan alueelle. Maakuntakaavassa alue on merkinnällä EO-2 eli turvetuotantoalue. Maakuntakaavassa suunnitellulle alueelle ei ole kaavallisia suojeluvaramuksia. Suovanevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue sijoittuu n. 1500 m suunnitellusta alueesta koilliseen.

KOHDE, YMPÄRISTÖN TILA JA LAATU, SUOJAETÄISYYDET

Suunniteltu maa-ainesten ottoalue sijaitsee Perhon kunnan, Perhon kylässä, kiinteistöllä Nielupuro 584-401-17-63. Ottamisalue sijoittuu Perhon keskustasta luoteeseen noin 7,7 km. Kulkuyhteys ottoalueelle on Kyyrän metsätien ja Nevalantien kautta, joista on yhteys Kokkolantien ja Hietaniementien yleisille teille. Ottopaikka sijoittuu aivan Nevalantien varteen.

Samanaikaisesti lupaa kalliokiven ottoon haetaan myös naapurituloille Varpunen 584-401-164-1 ja Puro 584-401-247-1. Kolme lupa-alueetta muodostavat yhden kokonaisuuden, jossa alin ottotaso on kaikilla sama ja ottaminen ulottuu tilojen rajaan saakka kaikkien kiinteistöjen osalta. Nielupuro 17:63- ja Puro 247:1 -tiloilla on yhteinen nykytilannekartalla näkyvä varastoalue Nevalantie varressa. Varpunen 164:1 -tilalla on omat varastoalueet tuotteille / murskaukselle sekä pintamaille.

Suunnitelma sisältää Nielupuro 17:63 tilan alueella olevalle vanhalle kalliokiven ottamispaikalle laaditun ottamissuunnitelman. Alueella on aiemmin ollut pienimuotoista maa-aineksen ottoa n. 0,30 ha:n pinta-alalla. Tila koostuu kahdesta palstasta ja kokonaispinta-ala on 35,79 ha. Ottoalue sijoittuu palstalle, jonka pinta-ala on 6,13 ha.

Alin ottotaso on ollut aiemmin n. +163.30 ja nyt uutta lupaa haetaan alimmillaan tasolle +157.00. Toiminta-ajan ulkopuolella louhos täyttyy sade- ja sulamisvesillä n. tasolle +164.35, jolla korkeudella vesipinta tulee olemaan myös toiminnan aikana loputtua. Louhinta- ja murskausaikoina ottoalue pumpataan tyhjäksi vedestä läheiseen nykytilannekartalla näkyvään avo-ojaan. Nykyinen oja käännetään Puro 247:1 -tilan puolella olevaan vanhaan sorakuoppaan, joka toimii jatkossa toiminta-alueelta tulevien vesien laskeutusaltaana. Altaasta vedet ohjataan varastoalueen läpi putkittamalla Nevalantien rummulle.

Suunnitelmassa louhinta-alueen pinta-ala on 1,30 ha ja koko ottamisalueen 1,75 ha (sisältää varasto- ja murskausalueen 0,45 ha Nielupuro 17:63 -tilan puolella).

Vanha louhinta-alue on puutonta kalliokiven ottamisaluetta ja varastoalue on tasattu murskepintaiseksi tasaiseksi kentäksi. Ottamisalueen laajennusosa on metsätalouskäytössä ja siinä kasvaa pääasiassa energia- ja kuitupuun kokoista mäntymetsää. Ympäröivät alueet ovat pääasiassa maa- ja metsätalouskäytössä.

Koko ottoalueen korkeimmat kohdat ovat tasolla n. +171.50; Nielupuro 17:63-tilan alueella korkeimmat kohdat ovat n. +169,50. Syrjäisen sijainnin vuoksi toiminnalla ei ole maisemallista

merkitystä. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimmät asutut kiinteistöt sijaitsevat n. 3,8 km:n etäisyydellä lounaan suunnalla.

POHJAVESI- JA PINTAVESIOLOSUHTEET

Ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Vedenottamoita tai kaivoja ei lähistöllä ole. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat n. 8,3 km:n etäisyydellä idän suunnalla. Toimimalla suunnitelmassa esitettyjen pohjaveden suojelemiseksi tehtävien toimintatapojen ja ohjeiden mukaisesti, niin hankkeesta ei arvioida aiheutuvan haittaa pohjaveden tilaan.

Ottaminen tapahtuu pääasiassa vedenpinnan alta. Alueella ei ole pohjavesiputkia, eikä niitä kallion vuoksi ole tarpeen asentaakaan. Suunnitelman alimmaksi ottosyvyydeksi on määritetty +157.00. Lähin vesistö on Nielupuro, joka sijaitsee ottamisalueesta noin 100 metrin etäisyydellä koilliseen.

Hakija on teettänyt alueella 28.5.2024 GPS-mittauksen, jonka mukaan:

”Vesipinta louhoksessa on tasolla + 164,253. Louhoksen vieressä kulkevan tieojan pohjan syvyys on +162,557 ja ojassa ei ollut vettä. Viereisellä kiinteistöllä olevassa soramontussa vedenpinta on tasolla +165,015 ja soramontun viereinen metsäojan pohja tasolla +164,398, ojassa ei vettä. Tästä voidaan päätellä, että louhoksessa ja soramontussa oleva vesi on sade- ja sulamisvesiä.”

RAJANAAPURIT

Ottoalueen tilojen rajanaapuritiloja ovat:

Kiinteistötunnus	Kiinteistön nimi
Rajanaapurit	
584-401-17-114	Molski
584-401-164-1	Varpunen
584-401-247-1	Puro
584-401-256-6	Nevala

HAKEMUKSEN MUKAINEN TOIMINTA

Yleiskuvaus

Kalliota on tarkoitus louhia ja murskata n. 1,30 ha:n alueelta 60 000 m³ ktr 15 v:n lupakauden aikana. Ottamissyvyys on keskimäärin n. 5 m varsinaisella louhinta-alueella ja suurimmillaan n. 12 m. Vuotuinen ottomäärä on keskimäärin n. 4000 m³ ktr.

Kulkuyhteys ottoalueelle on kiinteistörekisterin mukaisesti Kyyrän metsätien ja Nevalantien kautta, joista on yhteys Kokkolantien ja Hietaniementien yleisille teille. Ottopaikka sijoittuu aivan Nevalantien varteen. Yksityistiet ovat murskepintaisia. Keskimäärin raskaanliikenteen käyntejä on toiminta-aikana n. 0-6 käyntiä/d ja enintään 20 käyntiä/d.

Koska kallion louhinta tapahtuu pääasiassa vedenpinnan alapuolelta, joudutaan veden taso pitämään louhintatyön aikana alhaalla pumppauksen avulla. Louhosalueelta pintavedet pumpataan nykytilannekartalla näkyvään ojaan tilan Puro 247:1 puolelle, jossa vedet ohjataan vanhaan sorakuoppaan. Kuoppa toimii jatkossa laskeutusaltaana, josta vedet johdetaan Ø 200 mm:n putkella varastoalueen alitse Nevalantien rummulle. Rummulta vedet kulkeutuvat n. 190 m:n päässä sijaitsevaan Nielupuroon ja siitä edelleen Kyyränpuroon. Toiminta-aikojen välillä louhos täyttyy sade- ja sulamisvesillä n. tasolle +164.35, joka on maanpinnan matalin korkeus louhoksen reunalla. Veden pinnan ollessa ylimmillään on korkeusero maan- ja vesipinnan välillä n. 0,5-2 m vesialtaan reunoilla.

Alueella suoritettava muu kivenlouhinta käsittää kiviaineksen louhintaa siten, että kiveä hyödynnetään murskeen raaka-aineena. Louhinta ja murskaus toteutetaan urakkaperiaatteella alalla toimijoiden toimesta. Urakoitsijaksi valitaan yrittäjä, jolla on nykyaikainen kalusto, joka käyttää eri työvaiheissa parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia laitteita ja tekniikoita sekä ympäristön kannalta parhaiten käytäntöjen soveltamista.

Louhoksella on toimintaa (louhinta, murskaus ja kuljetukset) ympäri vuoden. Louhinta ja murskaus pyritään suorittamaan pääasiassa syksyllä, keväällä tai talvella sääolosuhteiden niin salliessa, sekä poikkeustapauksissa kesällä. Alueella suoritetaan louhintaa ja murskausta pääasiassa 1-3 v:n välein. Räjähdytyskertoja on yleensä 1-2 louhintakertaa kohden. Louhintaa, poraamista, murskausta, kuormausta ja kuljetusta suoritetaan tarvittaessa kaikkina viikonpäivinä klo 6.00- 22.00 välisenä aikana.

Louhintatyö koostuu porauksesta, räjäytyksestä ja kiven riktuksesta murskaukseen sopivaksi. Porauskalustona käytetään poravaunua, joka on varustettu pölynkeräyslaitteistolla. Louhe siirretään pyöräkuormaajalla siirrettävään murskauslaitokseen varasto- ja murskausalueelle. Ylisuurten lohcareiden riktosta tehdään kaivinkoneeseen kiinnitettyä hydraulisella iskuvasaralla.

Louhinta suoritetaan tavanomaisena pengerialueena (porausta ja panostusta). Louhintasyvyys vaihtelee 1-12 m:n välillä, ollen keskimäärin n. 5 m. Louhintajyrkkyytenä käytetään ottoalueen pohjois- ja itäreunassa aluksi 1:3-1:8, koska alueelle on tarkoitus perustaa toiminnan loputtua yleinen uimaranta. Uimapaikalla syvyyden ollessa n. 2-3 m, louhitaan siitä jyrkkä luiska kaltevuuteen 5:1-8:1 pohjan tasolle +157.00 asti.

Murskaus suoritetaan siirrettävällä murskauslaitoksella. Laitos koostuu yleensä esimurskaimesta, välimurskaimesta ja yhdestä tai useammasta jälkimurskaimesta sekä seulastosta. Murskauslaitos sijoitetaan varasto- ja murskausalueelle, mahdollisimman kauas häiriintyvistä kohteista. Tuotevarastokasat sijoitetaan mahdollisimman lähelle laitosta melusteiksi häiriintyvien kohteiden suuntaan, jolloin tuotevarastokasat muodostavat luonnollisen melu- ja pölyesteen.

Murskeen siirtoon ja kuormaukseen käytetään pyöräkuormaajaa. Valmis murske kuljetetaan asiakkaille kuorma-autoilla. Varastoalue on yhteinen tilan Puro 247:1 kanssa. Murskaus tapahtuu yksinomaan tilan Nielupuro 17:63 puolella, jonne murskattava kiviaines kuljetetaan Puro 247:1 -tilan puolelta. Tarvittava kalusto tuodaan jokaista louhinta- ja murskauskertaa varten paikalle ja kuljetetaan työn päätyttyä pois. Murskeen siirtoon ja kuormaukseen käytetään pyöräkuormaajaa. Valmis murske kuljetetaan asiakkaille raskaan liikenteen ajoneuvoilla. Louhinnassa käytettävä räjähdysaine tuodaan paikalle ennen räjäytystä. Alueella ei säilytetä räjähdysaineita.

Viimeistelytyöt suoritetaan mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamistoiminnan edetessä siten, ettei tarpeettoman suuria viimeistelemättömiä alueita synny. Jälkihoidon yhteydessä alue siistitään. Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaankuuluviin keräilypaikkoihin.

Varsinainen louhosalue jää vesialtaaksi ja vedenpinta asettuu n. tasolle +164.35. Matalalta uima-alueelta poistetaan kaikki terävät kalliopiikit sekä lohcareet ja kallion päälle levitetään esim. hienojakoista hiekkaa. Ottoalueen pohjois- ja koillisreunat jäävät yleiseen virkistyskäyttöön uimarannaksi. Ottoalueen reunat muotoillaan n. 1:3 kaltevuuteen. Ottamistoiminnan aikainen varastoalue toimii uimarannan pysäköintialueena.

YMPÄRISTÖKUORMITUS JA SEN RAJOITTAMINEN

Vaikutukset pinta- ja pohjavesiin

Alueella ei ole kaavallisia suojeluvarauksia, eikä aluetta ole luokiteltu pohjavesialueeksi eikä välittömässä läheisyydessä ei ole pohjavesialueita. Lähimmät pohjavesialueet sijaitsevat n. 8,3 km:n etäisyydellä idän suunnalla. Toimimalla suunnitelmassa esitettyjen pohjaveden suojelemiseksi tehtävien toimintatapojen ja ohjeiden mukaisesti, niin hankkeesta ei arvioida aiheutuvan haittaa pohjaveden tilaan.

Toiminta-aikana louhosalueelta pintavedet pumpataan ojaan, josta vedet valuvat laskeutusaltaan kautta Nielupuroon. Varastoalue on sora- ja murskepintainen, josta pääosa sade- ja sulamisvesistä imeytyy maaperään. Alueelta on pitkä (väh. 5 km), suoalueilla oleva ojasto ennen kuin vedet laskevat jokeen tai järveen. Pintavesistä ei arvioida aiheutuvan haittaa vesistöjen tilaan. Vaikutukset vesistöihin ja niiden käyttöön arvioidaan vähäisiksi, eikä niitä voida erottaa vesialueisiin kohdistuvasta muusta kuormituksesta. Kiintoaineen kertymistä laskeutusaltaaseen seurataan ja tarvittaessa allas tyhjennetään.

Melu, pöly ja tärinä

Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta. Lähimmät kiinteistöt sijaitsevat n. 3,8 m:n etäisyydellä lounaan suunnalla.

Suomen ympäristökeskuksen julkaisussa ”Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa”, on esimerkki äänen leviämisestä louhinta- ja murskausalueelta. Esimerkissä on kahdella sivulla 10 m korkeat esteet 25 m:n etäisyydellä murskauslaitoksesta (varastokasat ja louhinta- rintausta). Laskentakorkeus on mp+2 m ja pehmeä maanpinta. Esimerkin mukaan äänitaso laskee esteiden vaikutuksesta 55 dB:n alapuolelle n. 270 m:n matkalla ja 45 dB:n alapuolelle n. 400 m:n matkalla (matkat murskaamon sijoituspaikasta). Suunnissa missä ei ole esteiden vaikutusta, äänitaso laskee 55 dB:n alapuolelle n. 450 m:n matkalla. Tielaitoksen julkaisussa ”Asfalttiasemien ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelu 1994”, esitetyn käyrästäön mukaan (pehmeä maanpinta, kuulijakorkeus 2 m) 50 m:n etäisyydellä olevan 10 m korkean esteen vaikutuksesta äänitaso laskee 45 dB:n alapuolelle n. 320 m:n matkalla.

Siirrettävänä murskaimena käytetään Tielaitoksen luokituksen mukaista B- luokan murskauslaitosta, jossa pölyn haitallista leviämistä vähennetään tarvittaessa kiviaineksen kastelulla ja kuljettimien koteloineilla. Kyseisellä murskaamolla sallittu leijuma vapaassa tilassa kahden tunnin aikana (0,4 mg3, 2 tuntia) alitetaan 150 m:n etäisyydellä laitoksesta. Kuivana aikana louhokselta irrotettua ja murskaamolle tuotua louhetta voidaan tarvittaessa kastella vedellä ennen murskaamoon syöttämistä.

Toiminnasta aiheutuvat hengitettävien hiukkasten päästöt (PM10) eivät ylitä valtioneuvoston asetuksessa ilmanlaadusta 711/2001 säädettyjä raja-arvoja ulkoilmassa lähialueen vakituisten ja vapaa-ajan asuntojen lähistöllä. Laitoksen toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta ilman laatuun laitoksen ulkopuolella.

Louhinta suoritetaan ammattitaitoista työvoimaa käyttäen, räjäytystöiden järjestelyohjeiden mukaisesti. Räjäytyksistä aiheutuva tärinä on lyhytkestoista, eikä se suurella todennäköisyydellä aiheuta vaurioita lähimmissä kohteissa. Ennen toiminnan aloittamista mahdollisissa häiriintyvissä kohteissa voidaan pitää harkinnan mukaan katselmus ja dokumentointi. Alueella tehdään koeräjäytyksiä ja tärinämittauksia tarvittaessa, jos jokin erityinen syy niin vaatii. Muut tarkasteltavat toimet eivät aiheuta merkittävässä määrin tärinää.

Maisemavaikutukset

Ottamisalue ei näy kauaksi alueen metsäisyyden ja syrjäisen sijainnin vuoksi. Alueen läheisyydessä ei ole yleisiä teitä. Toiminta-alueelta ei ole näköyhteyttä kiinteistölle, eikä yleiselle tielle. Ottamistoiminnalla ei ole vaikutuksia seudun kaukomaisemakuvaan. Toiminnan vaikutukset ovat lähinnä lähimaisemakuvaan ja ottamisalueeseen liittyviä, pääosin ottamistoiminnan aikaisia ja jäävät siten väliaikaisiksi ja vähäisiksi. Ottamistoiminnan päätyttyä alueelle muodostuu vesiallas, joka elävöittää maisemaa ja lisää paikan virkistyskäyttöä uimarantana. Lammen ulkopuoliset alueet metsitetään ja ne liittyvät saumattomasti naapuritilojen metsäisiin alueisiin. Varastoalueelle perustetaan autojen parkkialue uimarannan tarpeisiin.

Toiminta ottamisalueella, pohjaveden suojeleminen ja riskienhallinta

Öljytuotteiden ja jätteiden käsittely

Louhintaa ja murskausta varten, urakoitsija tuo tarvittavat poltto- ja voiteluaineet sekä muut louhinnassa tarvittavat aineet niitä varten rakennetussa perävaunussa. Perävaunussa on asianmukaiset viranomaisten hyväksymät säiliöt ja teräskontit. Tarvittavat polttoaineet säilytetään kaksoisvaippasäiliöissä. Voiteluaineet ja mahdollisesti syntyvät ongelmajätteet säilytetään tiivispohjaisessa lukittavassa teräskontissa. Öljytuotteiden varastojen koko pyritään pitämään mahdollisimman pienenä tuotantotekniset näkökohdat huomioiden. Alueella säilytetään luvan hakijan kuormauskalustoa. Alueella ei säilytetä kuljetuskalustoa eikä poltto- ja voiteluaineita.

Nestemäisten polttoaineiden, voiteluaineiden ja muiden pohjavedelle vaaraa aiheuttavien aineiden tilapäinen varastointi ja polttoaineiden jakelupaikka sekä mahdollinen kuljetus- ja maansiirtokaluston tilapäinen säilytys tulee sijoittaa varikkoalueelle. Nesteitä läpäisemätön ja reunoilta korotettu varikkoalue rakennetaan kaivamalla n. 300 mm syvä kaivanto vaakatasoon. Tasoitetun pohjamaan päälle asennetaan muovikalvo (HDPE), joka taivutetaan kaukaloksi kaivannon reunoille. Kalvon päälle asennetaan n. 300 mm:n paksuinen kerros hiekkaa muovin rikkoontumisen estämiseksi. Louhintaurakoitsijan huoltoperävaunu ja kuormauskalusto säilytetään varikkoalueella. Mikäli alueella säilytetään kuormaukseen ja kuljetukseen liittyviä polttoaineita, varastoidaan ne myös varikkoalueella kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettu ylitäytönestimillä. Tankkauslaitteisto varustetaan sulkuventtiilillä, ettei tankkauslaitteiston vuoto- ja rikkoutumistilanteissa säiliö pääse valumaan tyhjäksi.

Tankkauslaitteisto lukitaan luvattoman käytön estämiseksi. Työkoneiden osalta on valvottava, ettei niistä pääse vuotamaan maahan poltto- tai voiteluaineita. Varikkoalueella, jolla varastoidaan tai käsitellään poltto- ja voiteluaineita, varataan turvetta tai muuta öljynimeytysainetta riittävä määrä (100-200 l). Mahdollisen öljyvahingon sattuessa tulee tilanteen paheneminen estää ja ryhtyä toimenpiteisiin öljyyntyneen maan poistamiseksi. Asiasta tulee ilmoittaa välittömästi Perhon kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja paikalliselle pelastuslaitokselle. Mikäli ottamistoiminnan aikana on tarvetta pölynsidontaan, suositellaan se suoritettavaksi kastelemalla puhtaalla vedellä.

Ottamisalueelle ei tule varastoida tai haudata kiinteitä eikä nestemäisiä jätteitä.

Pohja- ja pintavesien tarkkailu

Pohja- ja pintavesien laatua tarkkaillaan toiminnan aikana aistinvaraisesti. Jos havaitaan poikkeamia, otetaan tarvittaessa vesinäytteitä, jotka tutkitutetaan asianmukaisessa tutkimuslaitoksessa. Lisäksi pohjaveden tilaa seurataan lupaviranomaisten maa-ainesten ottamisluvan lupaehdoissa määrittämällä tavalla.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT)

Urakoitsijaksi valitaan yrittäjä, jolla on nykyaikainen kalusto, joka käyttää eri työvaiheissa parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia laitteita ja tekniikoita sekä ympäristön kannalta parhaiten käytäntöjen soveltamista.

ALUEEN VIIMEISTELYTYÖT

Viimeistelytyöt suoritetaan mahdollisuuksien mukaan vaiheittain ottamistoiminnan edetessä siten, ettei tarpeettoman suuria viimeistelemättömiä alueita synny. Jälkihoidon yhteydessä alue siistitään. Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet viedään asiaankuuluviin keräilypaikkoihin.

Ottamisalueen lopullinen maisemointi tehdään vasta toiminnan aikanaan loputtua. Varastoalueilla olevat tiivistyneet kohdat, kuten tieurat möyhennetään ja pehmennetään. Varastoalueet verhoillaan alueelta kuorituilla pintamailla ja ylijäämämassoilla. Maakerroksen paksuuden tulee olla metsitettävällä alueella vähintään 50 cm. Kalliokiviaineksen murskauksesta syntynyt hyödyntämätön hieno kiviaines sopii hyvin kasvualustaksi metsälle, kun siihen sekoitetaan 3-5 paino- % esimerkiksi pintamaita, turvetta tai kuoriketta. Ottamisalueelle puusto uudistetaan luontaisesti. Puulajiksi sopii parhaiten havu-lehtipuu sekoitus, jossa mänty on vallitsevana. Kyseisille alueille luontainen metsittyminen on mahdollista pintamaiden siemenpankin ja lähialueella olevien siemenpuiden ansiosta. Taimettumista seurataan voimassa olevan metsälain mukaisesti ja tarvittaessa tehdään täydennysistutuksia. Metsityksen suunnittelussa ja toteutuksessa käytetään apuna metsäalan asiantuntijoita.

Varsinainen louhosalue jää vesialtaaksi ja vedenpinta asettuu n. tasolle +164.35. Matalalta uima-alueelta poistetaan kaikki terävät kalliopiikit sekä lohkareet ja kallion päälle levitetään esim. hienojakoista hiekkaa. Ottoalueen pohjois- ja koillisreunat jäävät yleiseen virkistyskäyttöön uimarannaksi. Ottoalueen reunat muotoillaan n. 1:3 kaltevuuteen. Ottamistoiminnan aikainen varastoalue toimii uimarannan pysäköintialueena.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen vireilletulosta on kuulutettu Perhon kunnan ilmoitustaululla ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Perhon kunnan internetsivustolla ja teknisen toimiston ilmoitustaululla 25.4.2024-31.5.2024 välisenä aikana.

LAUSUNNOT, MUISTUTUKSET JA MIELIPITEET

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollolta (terveydensuojeluviranomainen) ja Keski-Pohjanmaan liitolta.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausunto

Kyseessä oleva ottamisalue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella tai luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaalla alueella. Hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa ei ole ilmoitettu pohjaveden pinnan ylintä korkeustasoa. Valtioneuvoston asetuksen mukaan pohjaveden pinnan ylin korkeustaso on esitettävä hakemuksessa tai ottamissuunnitelmassa (MAA 1 §). ELY-keskus ei edellytä pohjaveden pinnan selvittämiseksi pohjavesiputken asentamista alueelle, koska ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kalliopohjaveden esiintyminen alueella on epätodennäköistä eikä alueen lähellä ole vedenottamoja tai kaivoja, joihin toiminnalla saattaisi olla vaikutusta. ELY-keskus ei edellytä pohjaveden pinnan selvittämiseksi pohjavesiputken asentamista alueelle, koska ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kalliopohjaveden esiintyminen alueella on epätodennäköistä eikä alueen lähellä ole vedenottamoja tai kaivoja, joihin toiminnalla saattaisi olla vaikutusta.

Luonnontilaisen puron suojelu

Nielupuro on osin luonnontilainen. Louhoksen kuivatusvedet tulee käsitellä siten, ettei puron luonnontilaisuus vaarannu. Toiminnan purkuvedet tulee ensisijaisesti imeyttää ja tarvittaessa suodattaa, jotta Nielupuroon ei kohdistu pilaantumisriskiä. Hakemuksessa esitettyä vesienkäsittelytoimenpiteenä on laskeutusallas, josta vedet johdetaan putkituksen kautta Nielupuroon.

Hakemuksesta ei selviä onko laskeutusaltaan tilavuus riittävä huomioiden sään ääritilanteet, esimerkiksi rankkasateet ja sulamisvedet. Liettyminen aiheuttaa puron pilaantumista ja laadun heikkenemistä. Nielupurolta saattaa olla merkitystä esimerkiksi kutuympäristönä myös latva-alueiltaan. Hanke ei saa aiheuttaa vahingollisia muutoksia puron luonnonympäristössä.

Nielupuro on todennäköisesti myös saukon elinympäristö. Saukko kuuluu luontodirektiivin liitteen IV lajeihin, joka tarkoittaa, että sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen tai hävittäminen on luonnonsuojelulain mukaan kielletty. Vahingollisia vaikutuksia saukkoon voi muodostua erityisesti välillisesti kalaston kautta kalan ollessa saukon pääravintokohde.

Kemikaali- ja öljyvahinkojen torjunta

Toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston asetuksen 800/2010 vaatimuksia. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä ja reunoiltaan korotettuja.

Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä.

Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen.

Kannanotto

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen maa-aineksen ottaminen voidaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-ainelain 3 §:n mukaisia haittoja.

Maa-aineslupaharkinnassa on otettava soveltuvin osin huomioon oheisessa liitteessä esitetyt asiat. Ympäristölupaharkinnassa tulee ottaa huomioon Suomen ympäristökeskuksen laatima opas Ympäristöasioiden hallinta kiviainestuotannossa (Suomen ympäristö 25/2010).

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon lausunto

Esitetyn mukaisesta kiviaineksen otosta ja murskaamisesta ei ennalta arvioiden aiheudu lähiseudun asutukselle häiriötä pölyn, melun tai tärinän vuoksi, koska suunniteltu ottoalue on asutuksesta etäällä.

Turvallisuuden vuoksi on suositeltavaa suojata jyrkät louhosseinämät pysyvällä teräsverkkoaidalla jo toiminnan alkuvaiheessa. Erityistä huomiota näiden turvallisuuteen tulee kiinnittää louhinnan loputtua käyttöön otettavan yleisen uimarannan käytön turvaamiseksi. Ottosuunnitelmassa kannattaakin huomioida pohjan sekä luiskien muotoilussa ja pinnoituksessa (hiekkä) uimarantakäyttöön soveltuminen sekä varautua yleiselle uimarannalle vaadittaviin rakenteisiin ja ylläpitoon.

Keski-Pohjanmaan liiton lausunto

Keski-Pohjanmaan liitto kiittää Perhon kuntaa hyvin laaditusta maa-aineisten ottoa koskevasta maa-aineslupien yhteishakemuksesta.

Keski-Pohjanmaan liitto toteaa, että Keski-Pohjanmaan voimassa olevassa maakuntakaavassa alue kuuluu osana maa-aineksenottoalueeseen soveltuvana alueena. Huomioitava on kuitenkin maakuntakaavan maa-ainesten oton suunnittelumääräys, jossa todetaan, että yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää ottoalueen rajaukseen varsinaisen ottoalueen ulkopuolisten ympäristö- ja maisema-arvojen sekä

kiinteiden muinaisjäännösten huomioimiseksi ja niihin kohdistuvien haittavaikutusten minimoimiseksi, Natura-alueiden läheisyyteen sijoittuvilla alueilla tulee varmistua siitä, ettei ottotoiminta merkittävästi heikennä niitä luontoarvoja, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura-verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesistövaikutuksiin ja veden laadun säilymiseen.

Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole huomautettavaa Perhon kunnan maa-ainesten yhteislupahakemuksesta.

Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry muistutus

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry on tutustunut kuulutukseen vireillä olevasta maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteislupahakemuksen materiaalista ja antaa siitä seuraavan muistutuksen.

Toiminta sijoittuu Perhon kuntaan kiinteistölle NIELUPURO 584-401-17-63. Alue on nykyisin metsätalousskäytössä ja siinä on pieni sorakuoppa, josta on otettu pienessä mittakaavassa hiekkaa kotitarvekäyttöön. Luvanvaraista ottamista ei ole ollut. Nyt haettava lupa on yhteislupa kalliokiven louhimista ja murskaamista varten kaikkiaan 60 000 k-m³. Lupaa haetaan 15 vuodeksi. Varsinainen ottoalue on 1,30 ha:n kokoinen ja koko toiminta-alue 1,75 ha varastoalueineen. Samanaikaisesti lupaa kalliokiven ottoon haetaan myös naapurituloille Varpunen 584-401-164-1 ja Puro 584-401-247-1. Kolme lupa-aluetta muodostavat yhden 3,4 ha kokonaisuuden, jossa alin ottotaso on kaikilla sama ja ottaminen ulottuu tilojen rajaan saakka kaikkien kiinteistöjen osalta. Maa-aineslain ja ympäristönsuojelulain yhteislupahakemuksessa SLL Pohjanmaan piiri katsoo olevan huomattavia puutteita, jota tulee täydentää ja osoittaa se eri viranomaiselle.

1. Alueen kokoon nähden Perhon kunta ei voi olla lupaviranomainen, koska louhinta tapahtuu pääasiassa vedenpinnan alapuolelta. Toiminta alentaa pohjavettä ja sitä pumpataan jonkin verran saastuneena ojiin, jonka vuoksi louhos tarvitsee vähintään vesilain mukaisen lupahakemuksen Avi:lle ja mahdollisen YVA menettelyn. Louhoksesta muodostuu uusi vesistö 3,40 ha kokonaisuudessaan. Toisin sanoen tässä ollaan muuttamassa maaekosysteemiä tekojärveksi.
2. Alueella ei ole aiemmin ollut kalliokiven ottotoimintaa, ja toiminta-alue onkin nykyisellään pääasiassa metsätalousskäytössä”. Tämän vuoksi tulee selvittää tarkemmin alueen luonnontila eli alueesta tulee tehdä luontoselvitys.
3. Hakemuksesta puuttuu kuvaus ja sijaintikartta, miten alue sijoittuu Keski-Pohjanmaan voimassa olevaan 5. vaihemaakuntakaavaan ja onko alue merkitty soveltuvaksi maanottoalueeksi.
4. ”Louhinta- ja murskausaikoina ottoalue pumpataan tyhjäksi vedestä läheiseen nykytilannekartalla näkyvään avo-ojaan”. Luvassa tulee olla selvitykset ja määräykset räjähdekemikaaleista. Myös kallioperän koostumuksesta tulee olla selvitys, jotta voidaan varmistua louhinnan riskeistä.
5. Kaivannaisjäteasetuksen 130/2013 mukaan kaivannaisjätteille tulee tehdä asetuksessa määritetty kaivannaisjätesuunnitelma, josta ilmenevät kivilajit, mineraalit ja niiden määrät.
6. ”Ottamistoiminnan päätyttyä alueelle muodostuu vesiallas, joka elävöittää maisemaa ja lisää paikan virkistyskäyttöä uimarantana tilan Nielupuro 17:63 puolella. Lammen ulkopuoliset alueet metsitetään ja ne liittyvät saumattomasti naapuritulojen metsäisiin alueisiin”. Tämä ei

Ympäristölautakunta

§ 27

19.06.2024

todellakaan ole mikään vesiallas, vaan vesistö. Louhosalue ei sovellu virkistyskäyttöön, koska vesi saastuu haitallisista mineraaleista ja saattaa sisältää jopa raskasmetalleja. Louhosalue pilaa olemassa olevan maaekosysteemin ja voi aiheuttaa haittaa myös ympäröiville luonnonvesille.

7. EU:n vesipuitedirektiivi määrittää, että pintavesien hyvä ekologinen ja kemiallinen tila saavutetaan viimeistään vuoteen 2027 mennessä. Nielupuron ekologinen tila on tyydyttävän ja huonon välillä, joten sinne ei voi johtaa louhoksesta vesiä, jotka saattavat aiheuttaa vesien tilan heikentymistä.

SLL Pohjanmaan piiri toteaa lopuksi, että Perhon kunta ei voi antaa lupaa toiminnan aloittamiseksi. Tämä hakemus tulee hylätä ja laatia uudelleen laajemmassa muodossa eri viranomaiselle.

VASTINEET

Hakija on antanut vastineen ainoastaan Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry muistutukseen.

Hakijan vastine Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry muistutukseen.

Muistutuksen yleisestä osasta:

Perhon kunnan omistamalla kiinteistöllä Nielupuro 584-401-17-63 ei ole sorakuoppaa tai ollut kotitarveottoa. Alueella on ollut aikoinaan kallion ottoa.

Muistutuksen kohta 1:

1. Alueen kokoon nähden Perhon kunta ei voi olla lupaviranomainen, koska louhinta tapahtuu pääasiassa vedenpinnan alapuolelta. Toiminta alentaa pohjavettä ja sitä pumpataan jonkin verran saastuneena ojiin, jonka vuoksi louhos tarvitsee vähintään vesilain mukaisen lupahakemuksen Avi:lle ja mahdollisen YVA menettelyn. Louhoksesta muodostuu uusi vesistö 3,40 ha kokonaisuudessaan. Toisin sanoen tässä ollaan muuttamassa maaekosysteemiä tekojärveksi.

Vastine kohtaan 1:

Nykyinen kallio louhos on täyttynyt vuosien saatossa sadevesillä ja uudet sade vedet nostavat veden pinnan vieressä kulkevan tien yli ja johtuvat tien sivuojan kautta eteenpäin.

Louhokseen ei tule pohjavettä. Alueella nykyisessä kalliolouhoksessa ei ole merkkejä, että kalliossa olisi paineellista pohjavettä ja toiminta ei siten vaikuta pohjavesiin.

Louhintaa ei tehdä pohjaveden veden pinnan alapuolella. Louhos pumpataan tyhjäksi sadevesistä louhinnan ajaksi ja toiminnan päätyttyä louhos maisemoidaan ja se täyttyy sadevedellä. Kallion louhinnassa vedet eivät saastu.

Vesipinta louhoksessa 164,253. Louhoksen vieressä kulkevan tieojan pohjan syvyys on 162,557 ja ojassa ei ollut vettä. Viereisellä kiinteistöllä olevassa soramontussa vedenpinta 165,015 ja soramontun viereinen metsäojan pohja 164,398, ojassa ei vettä. Tästä voidaan päätellä, että louhoksessa ja soramontussa oleva vesi on sade- ja sulamisvesiä.

Muistutuksen kohta 2:

2. "Alueella ei ole aiemmin ollut kallioikiven ottotoimintaa, ja toiminta-alue onkin nykyisellään pääasiassa metsätalouskäytössä". Tämän vuoksi tulee selvittää tarkemmin alueen luonnontila eli alueesta tulee tehdä luontoselvitys.

Vastine kohtaan 2:

Alueella on kallio louhos, joka näkyy satelliittikuvissakin, vuonna 2013 alueella on ollut vielä toimintaa. Varasto alueelle on kasvanut hieman puustoa vuoden 2023 satelliittikuvan perusteella.

Muistutuksen kohta 3:

3. Hakemuksesta puuttuu kuvaus ja sijaintikartta, miten alue sijoittuu Keski-Pohjanmaan voimassa olevaan 5. vaihemaakuntakaavaan ja onko alue merkitty soveltuvaksi maanottoalueeksi.

Vastine kohtaan 3:

Maakuntakaavassa alueelle on merkitty tuulivoima-alue ja turvetuotanto aluetta.

Suunniteltu kallion ottomäärä ei ole maakunnallisesti merkittävä ja kallion käyttö on suunniteltu tuulivoima-alueen rakentamisen tarpeisiin = lyhyet kuljetus matkat = vähän häiriötä ja päästöjä.

Muistutuksen kohdat 4-6:

4. "Louhinta- ja murskausaikoina ottoalue pumpataan tyhjäksi vedestä läheiseen nykytilannekartalla näkyvään avo-ojaan". Luvassa tulee olla selvitykset ja määräykset räjähdekemikaaleista. Myös kallioperän koostumuksesta tulee olla selvitys, jotta voidaan varmistua louhinnan riskeistä.

5. Kaivannaisjäteasetuksen 130/2013 mukaan kaivannaisjätteille tulee tehdä asetuksessa määritetty kaivannaisjättesuunnitelma, josta ilmenevät kivilajit, mineraalit ja niiden määrät.

6. "Ottamistoiminnan päätyttyä alueelle muodostuu vesiallas, joka elävöittää maisemaa ja lisää paikan virkistyskäyttöä uimarantana tilan Nielupuro 17:63 puolella. Lammen ulkopuoliset alueet metsitetään ja ne liittyvät saumattomasti naapuritilojen metsäisiin alueisiin". Tämä ei todellakaan ole mikään vesiallas, vaan vesistö. Louhosalue ei sovellu virkistyskäyttöön, koska vesi saastuu haitallisista mineraaleista ja saattaa sisältää jopa raskasmetalleja. Louhosalue pilaa olemassa olevan maaekosysteemin ja voi aiheuttaa haittaa myös ympäröiville luonnonvesille.

Vastine kohtaan 4-6:

Tilataan GTK:lta kiviaineksen tutkimukset (mineraalit ja raskasmetallit) ja vesinäyte onko vesi uimakelpoista. Mikäli tutkimukset osoittavat, että louhosta ei voida käyttää maauimalana, maisemoidaan läjitysalue pintamailla ja metsitetään.

Pintamaat kuoritaan alueelta ja toiminnan loputtua käytetään maisemointiin.

Rakennustarkastajan päätösehdotus

Perhon kunnan ympäristölautakunta päättää myöntää Perhon kunnalle maa-aineslain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen maa-aines- ja ympäristöluvan kalliokiviaineksen ottamiseen, kallion louhintaan ja kiviaineksen murskaukseen.

Lupa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta myönnetään maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti. Lupamääräyksiä noudattaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulain, maa-aineslain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset.

Luvanhaltijan tulee noudattaa toiminnassaan seuraavia lupamääräyksiä:

Ottamisalue, kokonaisottomäärä ja alin ottamistaso

1. Lupa koskee hakemuksen ja ottamissuunnitelman mukaista 1,75 ha:n ottamisaluetta (josta varsinainen louhos 1,30 ha) tilalla Nielupuro 584-401-17-63. Ottamisalueen koordinaatit (ETRS-TM35FIN) ovat P=7019170 ja I=367660 (MAL 11 §).
2. Otettava enimmäismäärä luvan voimassaoloaikana on enintään 60 000 m³-ktr. (MAL 11 §)
3. Alin sallittu ottamistaso on +157.00 m (N2000)

Toimet ennen ottamisen aloittamista

4. Ottamisalue on merkittävä maastoon ja alueelle on sijoitettava vähintään kaksi korkeuskiintomerkkiä ottotason seurantaan varten. Luvan haltijan on huolehdittava merkkien säilymisestä paikoillaan ja näkyvillä ottamisen aikana. (MAL 11 §, MAa 7 §)
5. Kalliokiviaineksen ottamista koskevien lupaehtojen noudattamisen vakuudeksi on ennen ottamistoiminnan aloittamista asetettava 6 000 €:n hyväksyttävä vakuus.

Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1 vuoden luvan voimassaolon päättymisen jälkeen, mutta kuitenkin niin kauan, että luvan jälkihoitovelvoitteet on kokonaisuudessaan suoritettu ja luvan valvontaviranomainen on ne hyväksynyt. (MAL 12 §, MAa 8 §, YSL 59, 60 §)
6. Ennen ottamistoiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta aloitustarkastuksen pitämistä alueella. Aloitustarkastukseen mennessä on määräysten 4 ja 5 mukaiset toimet oltava tehtyinä. (MAL 11 §, MAa 7 §)

Melua, tärinää ja ilmapäästöjä koskevat määräykset

7. Melua aiheuttavat työt tulee keskittää arkipäiville klo 6–22 väliselle ajalle

Ympäristölautakunta

§ 27

19.06.2024

- murskaus ja poraus on sallittua arkisin ma-pe klo 6.00-22.00
- rikotus ja räjäytystyöt on sallittua arkisin ma-pe klo 8.00-18.00

8. Laitoksen toiminnasta aiheutuva melu, toiminnan vaatima liikenne mukaan lukien, ei saa lähimpien asuin- tai vapaa-ajan käyttöön käytettävien kiinteistöjen piha-alueella ylittää A-painotetun ekvivalenttitason LAeq päiväohjearvoa 55 dB. Mikäli toiminnasta epäillään aiheutuvan meluhaittaa, voi valvontaviranomainen vaatia toiminnanharjoittajan selvittämään mittauksin äänitaso häiriintyvässä kohteessa. Mittausten tekijällä tulee olla riittävä kokemus ja asiantuntemus melumittauksista. (YSL 52, 62 §)
9. Murskauksen aiheuttaman melun leviämistä tulee ehkäistä murskaamon sijoittelulla siten, että louhoksen seinämät ja murskeen varastokasat mahdollisen tehokkaasti ehkäisevät melun leviämistä ympäristöön. Muiden toimintojen melun leviämistä tulee pyrkiä ehkäisemään siten kuin hakemuksessa on esitetty. (YSL 52 §)
10. Kiviaineksen käsittely ja varastointi sekä alueet, joilla työkoneet ja ajoneuvot liikkuvat, tulee järjestää ja hoitaa niin, että haitallinen pölyäminen estetään esimerkiksi kastelun avulla, toimintojen sijoittelulla ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönotolla. Pölynsidontaan ei saa käyttää ympäristölle haitallisia kemikaaleja. (YSL 52 §)
11. Lähimmässä häiriintyvässä kohteessa laitoksen ja siihen liittyvien toimintojen yhteinen pölyn leijumapitoisuus ei saa ylittää kahden tunnin keräysaikana arvoa 0,4 mg/m³.
12. Räjäytystyöt on mitoitettava ja räjäytysaineet valittava siten, että räjäytyksistä ja niistä aiheutuvasta tärinästä ei aiheudu vahinkoa tai haittaa toiminta-alueen ulkopuolisille ihmisille, rakennuksille/rakennelmille tai muulle ympäristölle.

Jätteiden käsittely ja jätehuolto

13. Toiminnasta syntyvistä jätteistä ja jätehuollosta ei saa aiheutua epäsiisteyttä, roskaantumista, maaperän pilaantumista eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle. Alueella syntyvät jätteet on lajiteltava, säilytettävä erikseen ja toimitettava edelleen käsiteltäväksi siten kuin kunnan jätehuoltomääräyksissä edellytetään. Toiminnasta syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaisesti vastaanottopaikkoihin jokaisen toimintajakson päättyessä tai viimeistään vuoden kuluttua. (MAL 11 §, YSL 52, 58 §, VnA 800/2010)

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

14. Tukitoiminta-alueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty. (YSL 52 §)
15. Koneiden huolto ja säilytys tulee toteuttaa siten, ettei haitta-aineita pääse ympäristöön. Ottamisalueella ei saa säilyttää tai varastoida tarvikkeita, jotka eivät liity louhinta- ja murskaustoimintaan tai tämän luvan mukaiseen jätteenkäsittelyyn.
16. Alueella ei saa varastoida ongelmajätteitä tai jäteöljyjä.
17. Liikkuvien työkoneiden ja autojen öljynvaihto ja pesu alueella on kielletty. Murskaimien ja varastokasojen kastelussa käytettävä vesi on ensisijaisesti imeytettävä käsiteltävään materiaaliin.
18. Mikäli alueella varastoidaan polttonesteitä, on ne varastoitava kaksoisvaippasäiliöissä, jotka on varustettava ylitäytönestimellä ja laponestolaitteistolla tai normaalisäiliöissä, jotka on varustettu suoja-altailla ja katoksilla. Säiliöt on oltava lukittavia. Toiminnassa on huolehdittava siitä, ettei polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita pääse maaperään tai pohjaveteen (YSL 52 §, VnA 800/2010)
19. Louhoksen kuivatusvedet tulee ensisijaisesti imeyttää maastoon. Tälle tulee olla lupa alapuolisen kiinteistön omistajalta. Toissijaisesti kuivatusvedet tulee johtaa ottamissuunnitelman mukaisesti

metsäojan kautta vanhaan sorakuoppaan, joka toimii laskeutusaltaana ja siitä edelleen metsäojan kautta Nielupuroon.

Toiminnanharjoittajan tulee varmistaa, etteivät louhoksen kuivatusvedet aiheuta maa-alueiden vettymistä tai muuta haittaa alapuolisilla naapurikiinteistöillä tai ympäristölle. (MAL 11 §)

Poikkeuksellisia tilanteita ja turvallisuutta koskevat määräykset

20. Määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan aiheuttavasta häiriötilanteesta on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Vahingoista tai onnettomuuksista, joissa öljyä tai muita kemikaaleja pääsee vuotamaan maaperään, pinta- tai pohjavesiin taikka joista aiheutuu muuta ympäristö- tai terveysvaaraa, on viipymättä ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä alueelliselle pelastuslaitokselle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin laajemman vahingon estämiseksi. (MAL 11 §, YSL 52, 66, 123 §)
21. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on toiminta-alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia ja alkusammutusvälineitä saatavilla. (MAL 11 §, YSL 52, 66 §)
22. Rintauksen yläpuolella lähellä louhoksen reunoja maanpinta on pidettävä puhtaana suurista kivistä, varastokasoista ja muista turvallisuutta heikentävistä tekijöistä.
23. Maa-ainesten ottamisen aikana louhoksen reunat tulee suojata siten, että ihmisten ja eläinten putoamisvaara louhokseen estetään. Yli 2 m korkeat jyrkät seinämät tulee suojata aitarakenteella tai vaihtoehtoisesti vähintään 2 m korkealla maavallilla tai kiven lohkarilla ja lippusiimalla. Alueelle tulee asentaa louhoksesta varoittavia tauluja. (MAL 11 §)
24. Räjätys- ja louhintatöissä tulee noudattaa Valtioneuvoston asetusta räjäytys- ja louhintatyön turvallisuudesta (Vna 64/2011).

Seuranta ja tarkkailu

25. Toiminnassa käytettävien laitteiden ja varusteiden kuntoa ja toimintaa on tarkkailtava säännöllisesti. Laitteiston rikkoutuessa tai jonkin muun päästöä lisäävän häiriön sattuessa on laitoksen päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes laitteisto on korjattu tai häiriö poistettu. Toiminnanharjoittajan on tarvittaessa valvontaviranomaisen vaatimuksesta tarkkailtava mittauksin ympäristöön kohdistuvia melu-, värinä- ja laskeumapäästöjä. (YSL 52, 62 §)
26. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö tai -henkilöt, joka huolehtii tarvittavien korjaus- ja huoltotöiden suorittamisesta ja poikkeuksellisten tilanteiden ilmoittamisesta viranomaisille sekä jätteenkäsittelytoiminnan asianmukaisuudesta ja siihen liittyvästä toiminnan seurannasta ja tarkkailusta. Vastuuhenkilön/-henkilöiden nimi ja yhteystiedot tulee ilmoittaa luvan valvontaviranomaiselle. (YSL 66 §, JL 141 §)
27. Toiminnanharjoittajan on pidettävä toiminnasta kirjaa, josta ilmenee vähintään seuraavat tiedot (YSL 62 §, JL 118, 120 §):
  - murskauslaitoksen tiedot, räjäytykset ja tuotantomäärät
  - käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot;
  - toiminnasta syntyneet jätteet, niiden määrät ja toimituspaikat
  - häiriö- ja poikkeustilanteet
  - käytetyt räjäytysaineet ja niiden määrät

Jälkihoitotoimenpiteet

28. Ottoalueen reunat tulee louhia n. 1:3 kaltevuuteen vesirajaan saakka tasolle + 164.35 ottamissuunnitelman mukaisesti. Mikäli louhoksen ympärille jää vesirajasta yli 2 m korkeita jyrkäniteitä tulee jyrkäniteiden yläosaan asentaa tukeva pysyvä teräsverkkoaita, joka on korkeudeltaan vähintään 1500 mm maanpinnasta. Aita tulee asentaa noin 2 metrin etäisyydelle jyrkäniteen reunasta. Aidan päät tulee viedä kiinni louhoksen reunaan niin, että aidan taakse pääsy on estetty. (MAL 11 §)

29. Varastoalueen rakennekerrokset tulee poistaa ja alue maisemoida pintamailla ja metsittää.
30. Maa-ainestenottotoiminnan päätyttyä, on luvanhaltijan pyydettävä alueelle lopputarkastusta valvontaviranomaiselta. (MAa 7§)
31. Tämän luvan mukaisten jälkihoitotoimenpiteiden tulee olla suoritettuna viimeistään 1 vuoden kuluessa maa-ainesten ottamisluvan voimassaolon päättymisestä. (MAL 11 §)

Raportointi ja ilmoitusvelvollisuus

32. Vuotuisesta ottomäärästä tulee tehdä ilmoitus valvontaviranomaiselle seuraavan vuoden tammikuun loppuun mennessä ensisijaisesti NOTTO-tietojärjestelmän kautta. (MAL 23a §)
33. Vuosiyhteenveto kohdan 26 mukaisesta kirjanpidosta on toimitettava valvontaviranomaiselle seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä ensisijaisesti sähköisen YLVA-tietojärjestelmän kautta. (YSL 62 §)
34. Mikäli lupa siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes tämän tilalle on hakemuksesta hyväksytty toinen. (MAL 13 a §, YSL 170 §)
35. Toiminnan olennaisesta muuttamisesta tai lopettamisesta on ilmoitettava viipymättä luvan valvontaviranomaiselle.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT)

36. Työkoneiden ja -menetelmien osalta tulee olla selvillä tekniikan kehitymisestä ja sitä on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan. Työssä tulee käyttää tekniikkaa, jolla voidaan ehkäistä toiminnan aiheuttama ympäristön pilaantuminen tai tehokkaimmin vähentää sitä, ja jotka soveltuvat ympäristölupamääräysten perustaksi.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Lupaharkintaa tehtäessä ja lupamääräyksiä annettaessa on huomioitu ympäristönsuojelulaki, maa-ainelaki, vesilaki, jätelaki, kemikaalilaki ja niiden nojalla annetut asetukset sekä asiassa annetut lausunnot ja jätetyt muistutukset

Maa-aineksen ottaminen ja järjestely hakemuksen ja annettujen lupaehtojen mukaisesti eivät ole ristiriidassa maa-ainelain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Hakemuksen mukainen toiminta täyttää myös ympäristönsuojelulain 48 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset: toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa tai sen nojalla on säädetty.

Toimittaessa esitetyn suunnitelman ja tämän päätöksen määräysten mukaisesti toiminnasta ei aiheudu naapureille, eikä lähistöllä asuville sellaista eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta rasitusta melun, pölyn, värinän tai muun haitan muodossa, mikä estäisi luvan myöntämisen. Toiminnasta ei muutoinkaan aiheudu lupamääräykset ja laitoksen sijoituspaikka huomioon ottaen terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista eikä vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän käyttömahdollisuuden vaikeutumista.

Toiminta täyttää luvan myöntämisen edellytykset.

LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Yleiset lupamääräykset

Maa-ainesten ottamisen ja toiminnan laajuus on rajattu määräyksillä 1-4. Toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja vaikutusten seuraamiseksi on tarpeen antaa lupaehdot 25-27 ja 32-35. Toiminnan päättymisen jälkeisten velvoitteiden noudattamisen varmistamiseksi on annettu lupamääräykset 5 ja 28-31. Lupamääräykset 22-24 on annettu ihmisille ja eläimille aiheutuvan turvallisuusriskin ehkäisemiseksi.

Päästöjä maaperään ja vesiin koskevat määräykset

Polttonesteiden ja muiden ympäristölle vaarallisten aineiden maahan pääsy aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteitä ja voiteluaineita tulee käsitellä asianmukaisilla välineillä sekä riittävällä varovaisuudella haitallisten ympäristövaikutusten ennalta ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi ne mahdollisimman vähäisiksi myös onnettomuus- ja vahinkotilanteissa (lupamääräykset 14 ja 18).

Maaperän, pinta- ja pohjaveden suojelemiseksi on tarpeen määrätä lupaehdoissa 13-21.

Ympäristölautakunta on päätöstä antaessaan katsonut määräysten olevan riittävät pohjaveden suojelun kannalta eikä lupamääräyksiä noudatettaessa aiheudu pohjaveden pilaantumisvaaraa.

Alueella on tehty 28.5.2024 GPS-mittaus, jonka mukaan:

Vesipinta naapurikiinteistön vanhassa louhoksessa 164,253. Louhoksen vieressä kulkevan tieojan pohjan syvyys on 162,557 ja ojassa ei ollut vettä. Viereisellä kiinteistöllä olevassa soramontussa vedenpinta 165,015 ja soramontun viereinen metsäojan pohja 164,398, ojassa ei vettä. Tästä voidaan päätellä, että louhoksessa ja soramontussa oleva vesi on sade- ja sulamisvesiä.

Ympäristölautakunta katsoo, että luvanhakijan suorittamat mittaukset ovat riittävät pohjaveden pinnan selvittämiseksi.

Melua, ilmanlaatua ja tärinää koskevat määräykset

Melun, pölyn ja tärinän leviämisen torjumiseksi on tarpeen antaa määräyksiä lupaehdoissa 7-12.

Jätteitä ja jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

Jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi ja ympäristön roskaantumisen estämiseksi on tarpeen määrätä lupaehdossa 20.

Häiriö- ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

Häiriö- ja poikkeustilanteiden varalta on tarpeen antaa lupamääräykset 19 ja 20 joilla pyritään estämään isompien ympäristövahinkojen syntyminen.

Toiminnan tarkkailua, raportointia ja toiminnan lopettamista koskevat lupamääräykset

Lupamääräyksellä 6 ja 24-26 varmistetaan, että valvontaviranomainen on ajan tasalla toiminnasta ja sen laajuudesta. Lupamääräyksellä 34 varmistetaan toiminnan lainmukainen lopettaminen ja toiminnanharjoittajan velvoitteista vapauttaminen toiminnan päätyttyä, kuten maa-aineslaissa on määrätty. (MAL § 11 ja 13 a sekä Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta § 8)

Parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT) koskevat määräykset

Lupamääräys 35 on tarpeen antaa luvan hakijalle, jotta hänen tulee olla selvillä tekniikan kehittämisestä esim. murskauskaluston osalta. (YSL 5§)

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Tämä päätös on voimassa 15 vuotta luvan antopäivästä. Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 26.6.2039.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Maa-aineslain 21 §:n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja hakijan pyynnöstä määrätä, että päätöstä voidaan noudattaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, kun hakija on asettanut luvassa määrätyn vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen tai mahdollisten vahinkojen korjaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalta.

Luvanhakija on perustellut toiminnan aloittamista muutoksen hausta huolimatta seuraavasti:

”Lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta haetaan, koska liiketoiminnan kannalta on välttämätöntä, että kaikkia sora- ja kivilajikkeita on saatavissa mahdollisten rakennuskohteitten tarpeisiin”.

Toiminnalle myönnetään maa-aineslain 21 §: n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen aloittamisoikeus ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Lupaviranomainen katsoo, että toiminnan aloittamiselle muutoksen hausta huolimatta on maa-aineslain 21 §: n ja ympäristönsuojelulain 199 §:n mukainen perusteltu syy. Tämän lupapäätöksen täytäntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, kun toiminta järjestetään lupapäätöksen määräysten mukaisesti.

Toiminnan aloittaminen ennen tämän päätöksen lainvoimaiseksi tuloa edellyttää, että luvan saaja asettaa lupapäätöksen mukaisen 6 000 euron suuruisen vakuuden ennen toiminnan aloittamista.

Muutoksenhakutuomioistuin voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA VOIMAANTULO

Päätös on lainvoimainen 2.8.2024 mikäli lupapäätöksestä ei valiteta. Toiminnan saa aloittaa muutoksenhausta huolimatta.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELYMAKSU

Maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavien maksujen sekä ympäristönsuojeluviranomaisen taksan perusteella peritään tämän luvan käsittelystä maa-ainesluvan osuus 800,00 € ja ympäristöluvan osuus 1000,00 €. Lisäksi maa-aines- ja ympäristölupataksan mukaisesti peritään 30,00 €/kuultu naapuri, yhteensä 120,00 € (4 erikseen kuultua asianosaista).

LUPAMAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN:

Maa-ainestaksan 2 §:n ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 3 ja 5 §:n mukaisesti ottamissuunnitelman tarkastamisesta peritään 1920,00 €.

VALVONTAMAKSU

Ottamistoiminnan valvonnasta peritään vuosittain maa-ainestaksan mukainen valvontamaksu. Luvan myöntämishetkellä voimassa olevan taksan mukainen, keskimääräiseen vuosiottomäärään (4000 k-m³/vuosi) perustuva valvontamaksu on 210,00 €/vuosi.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET

- Maa-aineslaki (555/1981) 1, 3, 4, 4a, 6, 7, 10, 11, 12, 20, 23, 23 a §

Ympäristölautakunta

§ 27

19.06.2024

- Valtioneuvoston asetus (926/2005) maa-ainesten ottamisesta 1-3, 6-9 §
- Valtioneuvoston asetus (379/2008) kaivannaisjätteistä
- Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 11-12, 14-17, 27, 34, 39-40, 42-45, 48-49, 52, 58-60, 62, 70, 83-85, 89, 94, 96, 190-191, 198 §
- Valtioneuvoston asetus (713/2014) ympäristönsuojelusta 2-4, 12-15 §
- Jätelaki (646/2011) 8, 12-13, 15-17, 20, 28, 72, 118 §
- Valtioneuvoston asetus (978/2021) jätteistä 30 §
- Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013) 14 ja 16 §
- Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17 §
- Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
- Valtioneuvoston asetus (800/2010) kivenlouhimoiden, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta
- Kemikaaliturvallisuuslaki (390/2005)
- Perhon kunnan maa-ainestaksa, kvalt 22.4.2024 § 14
- Perhon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa khall 9.12.2020 § 234

Lisäksi on huomioitu:

- Maa-ainesten ottaminen: Opas ainesten kestävään käyttöön, Ympäristöministeriön julkaisuja 2020:24

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella (MAL 13 § ja YSL 85 §).

Päätös

Päätös toimitetaan hakijalle sähköpostilla.

Jäljennös päätöksestä

Päätös lähetetään tiedoksi Etelä-Pohjanmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä muille lausunnon antaneille tahoille.

Ilmoitus päätöksen antamisesta

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan hakemuksesta muistutuksen jättäneille.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Päätöksestä kuulutetaan Perhon kunnan tietoverkossa sekä ilmoitustaululla.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voidaan hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään (MAL 20 §, YSL 190 §). Valitusosoitus on tämän lupapäätöksen liitteenä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen edustaja Pauli Jylhä poistui kokouksesta tämän pykälän esittelyn aikana klo 18:49.

Toimenpiteet, otteet

- Perhon kunta

Ympäristölautakunta

§ 27

19.06.2024

- Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
- Keski-Pohjanmaan liitto
- Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto
- Suomen Luonnonsuojeluliiton Pohjanmaan piiri ry

Otteen oikeaksi todistaa

24.06.2024

Jyri Harju, rakennustarkastaja

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 24.6.2024

Ympäristölautakunta

§ 27

19.06.2024

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 27**VALITUSOSOITUS**

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään Vaasan hallinto-oikeudelle

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa
Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43, 4. krs.
Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 564 2760
Puhelinnumero: 029 564 2780/kirjaamo, 029 564 2611/vaihde

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Perhon kunnan kirjaamosta.

Osoite: Keskustie 2, 69950 PERHO Sähköpostiosoite:
kirjaamo@perho.com

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9:00-14:00.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä/sähköpostilla, joka on lähetetty .